

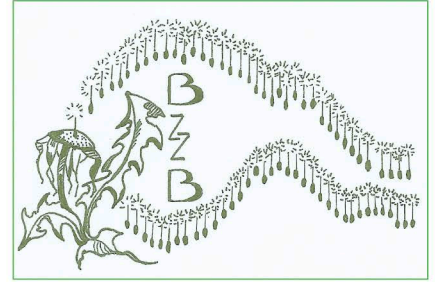
Nieuwsbrief

Behoud de Zak van Zuid-Beveland

Stichting
Behoud de Zak van Zuid-Beveland
Secretariaat: v.d.Poest Clementstr 7,
4443 AL Nisse
Tel. 0113 - 649536
Triodos Bank : NL94TRIO0198420285
e-mail: bzzb@hetnet.nl
www.bzzb.nl

FEBRUARI 2023

Van het bestuur

Een nieuwsbrief voor december is niet verschenen. Daarom in de eerste dagen van februari toch nog onze wens voor een groen en gelukkig 2023. De laatste keer hebben we jullie met een kort donateurdag-bericht en een vragenlijst over de BZZB-toekomst opgescheept. Gelukkig volgden heel veel reacties. De donateurdag was bijna overtekend, met zo'n 40 aanmeldingen. Helaas kon het feest op 't laatst niet doorgaan door corona bij de theetuin Op Sloe. Dat gaan we proberen recht te zetten. Bas Chamuleau heeft zijn medewerking voor de inhaalbijeenkomst al toegezegd. Het leek ons spannend zo'n enquête. De vragenlijst gaf zoveel respons, dat we daar elders een klein artikeltje aan wijden. En het blijft spannend, want tot echte oplossingen zijn we niet gekomen en op oude voet kunnen we niet voort.

Er heerst gelukkig wel tevredenheid onder de donateurs; menig organisatie zou zich deze waardering wensen. Daarom vragen we zonder schroom om uw donateursbijdrage voor 2023. Opnieuw zonder acceptgiro! Mocht u door drukte of andere beslommeringen uw bijdrage voor 2022 nog niet overgemaakt hebben, doe het alsnog. Mocht u door leeftijd of om andere redenen niet meer mee willen of kunnen doen, laat dat dan ook alstublieft weten op bzzb@hetnet.nl of op het secretariaatsadres.

Veel te overwegen

2022 is afgesloten, het nieuwe jaar ingeluid. Geen bespiegelingen deze keer. Er is zoveel om te overwegen. Ook in de Zak zijn kleine en grote zaken met impact op ons gebied. We stippen een aantal zaken aan in deze brief. Reageer gerust; wij vinden het leuk om berichten te ontvangen! Bovendien blijven we zo op de hoogte van wat er leeft onder onze donateurs.

De toekomst van BZZB, wat denken we ervan?

U begrijpt dat we het bijltje er nog niet bij neer gooien. De respons op onze vragenlijst was immers goed; ruim 30% van de donateurs reageerde. Slechts 1 daarvan gunde ons te stoppen en wel omdat deze donateur met ons te doen had. Als tweede keus zagen 57 donateurs de voorgestelde 'sluimerstand' als mogelijkheid: "vooruit dan maar, als het niet anders kan." Al waren er ook negen, die daar niets in zagen.

Maar 51 reacties kozen zonder meer voor doorgaan, want de BZZB blijft nodig. En helaas kunnen we dat alleen beamen, de bedreigingen die op de Zak afkomen lijken groter (ook in in getal) dan ooit. We moeten er op zijn minst bij blijven. Natuurlijk waarderen we de aanmoedigende opmerkingen.

Suggesties over werkgroepen, acties, samenwerken of samengaan; daar gaan we in het bestuur verder

over denken, maar we hebben actieve mensen nodig! Regelmatig wordt immers een beroep op ons gedaan.

Prioriteit geven we aan de grenzen van de Zak. In en om het haven- en industriegebied staat er veel op stapel. Gelukkig zijn we daar niet alleen. Borsele tot de Kern, Stroom naar de Toekomst, Bewonersgroep Leefomgeving Borssele en dorpsraden kunnen op onze belangstelling en steun rekenen.

Grenzen

Ook Goes kruipt vanaf o.a. de Nansenbaan met bebouwing naar de grens. Dat gaat altijd weer ten koste van authentiek groen. Ten slotte, als luis in de pels letten we ook op de ontwikkelingen in de dorpen en het buitengebied. We informeren, signaleren en stimuleren en hopen zo op daadkracht van bewoners, dorpsraden en gemeente(raad).

Kort van geheugen over een kerncentrale die er niet staat

Twee nieuwe kerncentrales in Borssele erbij, Hatsjikidee! Moeten we daar blij mee zijn? Wij denken van niet, vooral omdat de vraag helemaal niet is gesteld. Het kabinet wil met kernenergie een 'duurzaam' energiebeleid bereiken en heeft bedacht dat Borssele daarvoor de beste plek is. Er staat er per slot van rekening al eentje, die overigens in 2013 gesloten zou worden. Rond die tijd werd besloten dat hij best nog wel 20 jaar extra mee kon en nu oppert Den Haag dat er nog eens 20 jaar bij kan.

Zijn we dan alles vergeten? Een van de redenen om nieuwe centrales in Borssele bij te bouwen is de aanwezigheid van COVRA, de tijdelijke opslag van radioactief afval. Toen die er in de jaren tachtig van de vorige eeuw moest komen, werd er een MER opgetuigd, een Milieu Effect Rapportage. Ze keken naar van alles, behalve naar het maatschappelijk draagvlak voor zo'n giftig bedrijf. De Kroon stuurde de onderzoekers opnieuw aan het werk en zo bleken de makste schapen toch in Zeeland te zitten. Nadat de omwonenden van de beoogde locatie in Moerdijk met stoelen waren gaan gooien, knipten de tegenstanders in Zeeland grote kartonnen oren uit gekleurd papier waarmee ze de verhalen van COVRA BV, de gemeentelijke en provinciale bestuurders aanhoorden in een zaaltje in Heinkensand. Geen echte verrassing dat het bedrijf in het Sloegebied kwam.

We hadden toen de Brede Maatschappelijke Discussie over de Energievoorziening achter de rug. Nederland was al niet blij met kernenergie maar Tsjernobyl gaf de doorslag. Een ruime meerderheid van de Nederlanders was tegen kernenergie. COVRA kwam er, maar we deden toen in ieder geval nog aan inspraak.

15 kernen

Dat woord 'inspraak' bestond nog niet eens toen de voormalige gemeente Borssele een vergunning verleende voor de bouw van een kerncentrale. Het was net voor de gemeentelijke herindeling van 1970, dus Borssele dacht met het binnenhalen van zo'n grote vis wel wat meer invloed te kunnen krijgen in de gemeente Borsele met één s, die uit vijftien kernen ging bestaan.

Dat ze het allemaal niet zo handig aanpakten (of juist wel) bleek bijna 20 jaar later, toen enkele boeren in de omgeving zich wilden verzekeren tegen eventuele schade door radioactieve straling. Dat kon niet omdat de vergunning te laat naar de provincie was gestuurd en derhalve nietig was verklaard. De centrale stond er planologisch gezien niet, dus de boeren hadden het nakijken. De gemeente hield stug vol dat er niets aan te doen was. De boeren zagen de centrale wel elke dag, maar hij stond en staat er niet. Niks aan te doen, volgens de gemeente.

Kernenergie

met de k van kortzichtig?

Verbazingwekkend hoe de opinie kan kantelen.

“Kernenergie: we moeten d'r aan”, zegt de machtige lobby en inmiddels helaas ook de politiek. Zoals het er nu uitziet verrijzen er twee nieuwe kerncentrales bij Borssele. Voorstanders lijken zich niks aan te trekken van de rode lampen die schreeuwen dat kernenergie in het algemeen al een slecht idee is.

Veel mensen zijn helaas slecht op de hoogte, daarom zetten we een paar feiten en fabels voor u op een rij:

Fabel: kernenergie is rendabel

De geschiedenis laat keer op keer zien dat kernenergie hoge verborgen kosten kent. De bouw van een kerncentrale kost belastingbetalers sowieso miljarden, maar in werkelijkheid overstijgen die bouwkosten zelfs de beramingen meestal in extreme mate. Een voorbeeld uit de praktijk: de bouw van de Finse kerncentrale Olkiluoto 3 begon in 2005 en zou 2,5 miljard euro kosten. In 2009 zou hij in bedrijf zijn, maar pas op 12 maart 2022 – 13 jaar later - werd hij op het net aangesloten. De bouwkosten stegen ondertussen tot 6,6 miljard.

En het zijn niet alleen de bouwkosten die hoog zijn. Vanwege de veiligheidsrisico's is het in bedrijf houden van een kerncentrale veel duurder dan bijvoorbeeld een windmolenpark. Daar bovenop is de ontmanteling van

een kerncentrale nog duurder dan de bouw; er is tot op heden om waarschijnlijk diezelfde reden nog geen enkele kerncentrale volledig ontmanteld.

Feit: nieuwe kerncentrales ondermijnen de energietransitie

We hebben het allemaal moeten leren: geld kun je maar één keer uitgeven. Belastinggeld – ons geld - dat in kerncentrales wordt gestoken, gaat dus niet naar de energietransitie. Nu diezelfde miljarden investeren in energiebesparing en ontwikkeling van opslagstechnieken is efficiënter dan het bouwen van twee nieuwe kerncentrales.

Kijk je naar de steile ontwikkelcurve van opslagstechnieken voor duurzame energie en vergelijk je die met de ontwikkelcurve van schonere en veiligere kernenergie dan kan je niet anders constateren dan dat die laatste curve sinds de jaren '60 behoorlijk vlak is gebleven, ondanks hoge investeringen en subsidies. Verhalen over 'moderne' technieken als thoriumreactoren (ook wel: gesmoltenzoutreactoren) en zogenoemde small modular reactors blijven tot op de dag van vandaag dan ook vooral verhalen. De globale techniek erachter is trouwens helemaal niet zo modern; in de VS draaide in de jaren '60 al een thoriumreactor. Het is bij proeven gebleven en op zijn vroegst is de techniek misschien in 2040 enigszins efficiënt in te zetten. De toekomstige Borssele reactoren zijn dus hoe dan ook van het oude type.

Kernreactoren zijn in verband met veiligheid bovendien niet even aan en uit te schakelen. Dat wil zeggen: zelfs bij storm en extreem zonnig weer levert de kerncentrale energie, terwijl daardoor écht duurzame energiebronnen zoals zonne- en windenergie moeten worden afgeschakeld. Over verspilling van duurzame bronnen gesproken! Conclusie: kernenergie en duurzame energie zijn géén match.

Fabel: kernenergie is schoon

Afgezien van de problematiek rondom de langdurige en dure opslag van kernafval is nucleaire energie nog steeds verre van schoon. Uranium, de brandstof voor kerncentrales, wordt steeds schaarser met als gevolg dat het delven ervan steeds meer CO₂-uitstoot veroorzaakt. Bovendien is de kwaliteit van het gedolven uranium lager dan voorheen.

De kosten worden dus wederom afgeschreven op het milieu, al merken wij er hier niet direct iets van. Nee, die 'lokale rekening' betaalt bijvoorbeeld Kazachstan of Namibië. NB: Los van de CO₂-uitstoot blijven bij de mijn in veel gevallen grote hoeveelheden radioactief afval en verzuurde modder achter.

Nieuwe kerncentrales kunnen op zijn vroegst pas over 15 jaar operationeel zijn, terwijl de doelen van het Parijs-akkoord al in 2050 behaald moeten zijn. Dat is minder dan 15 jaar later. In datzelfde wereldwijde akkoord hebben overheden – met goede redenen - vastgelegd dat we de consequenties van onze fossiele brandstofhonger voor toekomstige generaties gaan beperken. Maar gaan we nu onze kinderen en kindskinderen en hun kinderen wél opzadelen met kernenergie en kernafval? Meer hierover onder het volgende kopje...

Feit: kernenergie is niet veilig

Tsjernobyl is een naam die bij de meesten van ons nog in het geheugen gegrift staat. Deze ramp gebeurde op 26 april 1986. Een geëxplodeerde reactor zorgde er onder meer voor dat we in Nederland geen spinazie uit eigen tuin konden eten. Anno nu is het vanwege straling nog steeds verboden om zonder toestemming binnen een straal van 30 km rondom de centrale te komen. Trekt u samen met mij even een cirkeltje rondom Borssele? Vlissingen, Middelburg, Goes, Terneuzen, Oostburg,

Hulst en zelfs Zierikzee bevinden zich binnen een potentieel rampgebied. Wat zou u ervan vinden om uw geliefde Zeeland voorgoed te moeten verlaten omdat er een probleem is met Borssele 1, 2 en/of 3?

De ramp in Tsjernobyl wordt geweten aan een ontwerpfout van het type kerncentrale, maar in 2011 in het Japanse Fukushima kwam de dreiging juist van buiten. Een zeebeving, gevolgd door een tsunami, leidde deze nucleaire installatie in Japan naar zijn einde omdat het koelsysteem defect raakte. Het geeft aan dat er altijd een risico is dat straling oncontroleerbaar wordt, met alle catastrofale gevolgen van dien. In Japan zijn die nog niet helemaal duidelijk, maar de schade uitgedrukt in geld? Waarschijnlijk zo'n 143 miljard dollar.

Ontwerpfouten en natuurrampen ten goede, de mens is zelf misschien wel het grootste gevaar. Misschien zegt de naam Zaporizja u iets. Dit is de grootste kerncentrale van Europa. Het ligt midden in oorlogsgebied. De essentiële koeling om atoomkracht te beteugelen, hing al meerdere malen aan het zijden draadje van noodstroomaggregaten. Voor de Russische bezetter is die kennis onderdeel van hun militaire strategie. Onafhankelijkheid van Rusland? Ook dan is kernenergie dus een slechte investering!

Gelukkig is de politieke situatie in Nederland stabiel te noemen, maar hoe is dat over pakweg 75 jaar? Of daarna? Beginnen met kernenergie vergt dat je tot in de verre toekomst kunt kijken, omdat kernafval lang gevaarlijk blijft. Kernafval van bijvoorbeeld Borssele heeft een halfwaardetijd van tienduizenden jaren. Positief bekeken: na die periode is het dus nog maar half zo schadelijk...

Conclusie

Na ons de zondvloed. Nieuwe kerncentrales zitten de energietransitie in de weg, opslag van kernafval is extreem duur, buitengewoon langdurig, maar noodzakelijk. Zo plukken de generaties na ons, nog lang nadat wij zijn overleden, de wrange vruchten van onze keuzes. En wie zegt dat Nederland over meer dan 50 jaar nog over genoeg financiële middelen, arbeidskrachten en stabiliteit beschikt om veilige opslag te waarborgen? Dit is in een notendop waarom kernenergie geen oplossing is, maar juist een extra probleem.

Kerncentrales tasten landschap ernstig aan

Onderstaand artikel is opgetekend door Borsele tot de Kern; een initiatief dat wij van harte steunen!

Actiegroep 'Borsele tot de Kern' maakt zich grote zorgen over de gevolgen van twee extra kerncentrales in Borssele. Het landschap wordt er namelijk ernstig door aangetast. Hoogstwaarschijnlijk zullen twee koeltorens de horizon gaan domineren. Bovendien is het zeer onwaarschijnlijk dat de extra benodigde hoogspanningsleidingen ondergronds gaan, met als gevolg dat er nòg meer enorme wintrackmasten in het vlakke Zeeuwse landschap worden gezet.

Zo lang er geen andere duurzame bron is, vinden wij dat de samenleving moet inzetten op duurzame energie van zon en wind. Omdat een kerncentrale voor de veiligheid altijd aan moet staan, zal atoomenergie wind- en zonne-energie verdringen. Want als er teveel stroom op het net komt, zal energie uit zon en wind afgeschakeld moeten worden.

Aanslag op leefbaarheid

Bovendien zal de bouw, die 10 à 15 jaar zal duren, 3000 arbeidsmigranten met zich mee brengen en dat betekent een aanzienlijke aanslag op de leefbaarheid

van het gebied. En dan hebben we het nog niet eens over de veiligheid, het eeuwen durende afvalprobleem en de waardedaling van de huizen in ons gebied.

Kortom: wij vinden deze plannen onverantwoord en vrezen vele negatieve gevolgen voor de Zak van Zuid-Beveland. Als we niets doen, weten we zeker dat de plannen doorgaan. Daarom vragen wij u dringend om Borsele tot de Kern te steunen. Sympathisant worden kost u niets, maar kan wel veel opleveren. Alleen met velen kunnen we een krachtig tegengeluid laten horen.

Stuur een mail of kijk op de website. Doe het vandaag nog!

Meer informatie:

info@borseletotdekern.nl

www.borseletotdekern.nl

Donateurs schrijven

COMPENSATIE IS SCHAMELE SCHAAMLAP

In de bestuurlijke trukendoos is 'compensatie' een geliefd middel geworden. Als de overheid een besluit neemt dat iemand (of een hele sector) schade berokkent en iets (of een hele streek) nadeel brengt, dan komt compensatie op tafel. Niet dat het besluit wordt teruggedraaid. Nee, de schade en het nadeel blijven. Compensatie moet de schade en het nadeel afkopen; het is een pleister op de wonde.

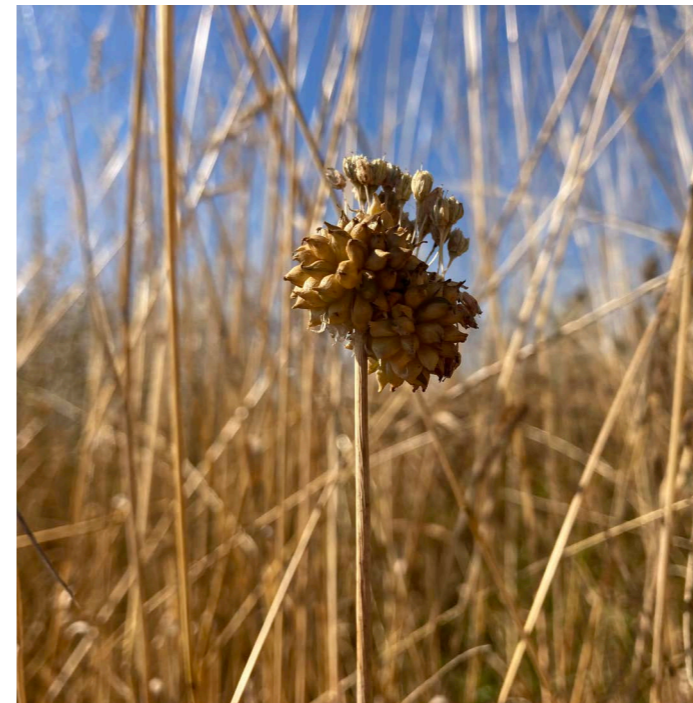
Terwijl het besluit over de bouw van twee nieuwe kerncentrales nog niet definitief is genomen, praat de gemeente Borsele nu al over compensatie. Blijkbaar zien ze nadelen en schade van die nieuwe kerncentrales, dus willen ze op voorhand compensatie krijgen. Het moet niet gekker worden. Het is de taak en verantwoordelijkheid van de

overheid om verkeerde beslissingen met nadelen en schade te voorkomen. Nu praten over compensatie belemmert de open discussie over de kern van energietransitie en verhuult bestuurlijk onvermogen. Roepen dat je als gemeente niet over de besluitvorming gaat en niet de nadelen en schade proberen te voorkomen, is inderdaad beschamend. Dat ontloopt verantwoordelijkheid voor je grondgebied en je burgers.

Gevraagd worden verstandige besluiten voor de veilige en duurzame toekomst van deze streek. Daarvoor is bestuurlijke moed en wijsheid nodig. De schaaamlap van compensatie kan wat ons betreft opgeborgen blijven.

Pieter Vollaard, Nisse

Natuurlijk horen we ook graag uw mening! Bent u misschien de volgende donateur die een stukje inzendt? We horen graag van u. Mail ons via bzzb@hetnet.nl.

Vijf zaken aan de grenzen van de Zak

Sloepoort en NSP

Aan de westgrens van Borsele zijn de spanningen groot. Het Bureau Juust deed onderzoek naar mogelijke plekken voor Central Gate, het vrachtwagenpark. Het rapport is uitgebracht en toegelicht aan directbetrokkenen. Het lijkt niet vrijgegeven, want we krijgen het niet te pakken. Navraag bij North Sea Port levert ons geen antwoord: we krijgen zelfs onze contactpersoon niet meer aan de lijn. Er zijn verschillende spelers in dit spel. Grondeigenaren zoals NSP zelf, Natuurmonumenten, boeren en dorpsbewoners. Belangrijk is het verschil van inzicht tussen de dorpen (of dorpsraden) van Borssele en 's-Heerenhoek. De dorpsraad van Borssele en Bewonersgroep Leefomgeving Borssele zitten ook niet op dezelfde lijn. Voor de BZZB is Sloepoort buiten de grens van het industrieterrein Sloe tussen Driedijk en Borsseledijk onacceptabel. Daar zullen we ons tezamen met dorpsraad 's-Heerenhoek tegen verweren: niet over de Bernardweg naar het landelijk gebied. Dan is het hek van de dam. Daar hebben we in 2009 van de Raad van State gelijk in gekregen en die groene grens geldt voor ons nog steeds.

Het leek dat NSP afziet van Sloepoort, want die locatie is niet onderzocht in het rapport. Een

nieuwe woordvoerder van NSP zegt echter in de pers dat ze er nog niet uit zijn. De BZZB wenst Central Gate binnen het haven- en industriegebied als de voorziening in direct verband staat met de havenactiviteiten. Als die truckersparkeerplaats voor 400 vrachtwagens een voorziening voor goederenvervoer en de arbeidsvoorwaarden van chauffeurs is, dan kan die overal op de route van Rotterdam naar Parijs en hoeft het niet in of nabij de Borsselepolder. De natuur bij de Assenburgweg kan zich dan gewoon verder ontwikkelen. Immers, de voltooiing van Groenproject Sloe heeft onze prioriteit. De BZZB wil zo snel mogelijk begin van het compensatieplan Borsele (Ten Thij) in werkwijze (waaronder de gebiedsregisseur) en inhoud (afscherming industriegebied en volledige landschappelijke inpassing). Dat laatste laat al jaren op zich wachten, ondanks toezeggingen en inspanningen. De BZZB hecht aan primaat van gemeenteraad in verantwoordelijkheid en bevoegdheid om het grondgebied van de gemeente duurzaam, veilig en gezond in te richten. Wij sporen de gemeente dan ook aan om direct de noodzakelijke gebiedsregisseur aan te stellen en het werk te beginnen.

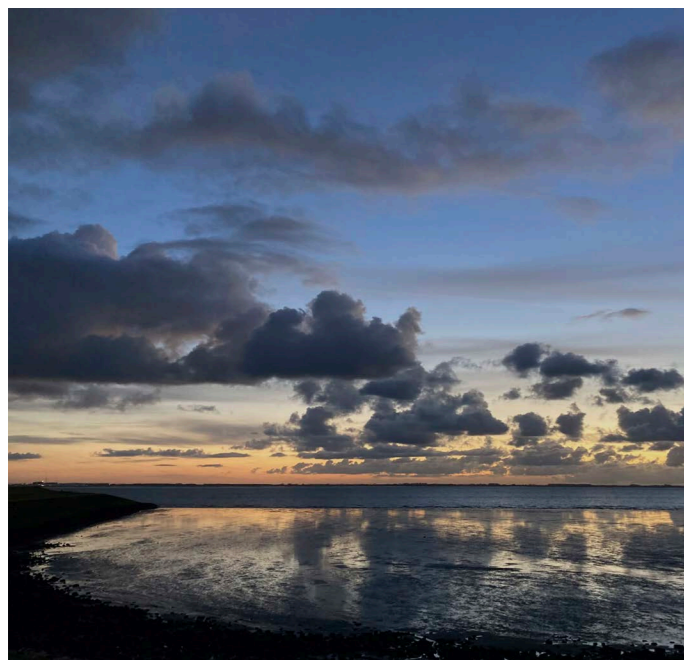
Sloehaven-en-industrieterrein-energieknopje

Dat de gemeente Borsele zich na het zichtbaar worden van de 380 kV hoogspanningslijn dwars door de Zak pas realiseerde wat het betekent stopcontact te willen zijn, is natuurlijk wonderlijk en spijtig. De opwinding over de gerealiseerde lijn bij haar inwoners, leidt nu tot inzichten, uitspraken en stellingnames die we graag eerder hadden vernomen. Op 1 december 2022 nam de gemeenteraad unaniem een motie aan dat binnen de grenzen van Borsele de voorkeur wordt gegeven aan ondergrondse tracés en het plaatsen van vakwerkmasten. Destijds maakte de animatie van TenneT waarbij je met ingetekende plaatjes langs de lijn snelde, weinig indruk. Het werd wel mooi en goed gevonden. Bij de informatiebijeenkomsten in de Stenge zagen we vooral veel boeren. Waar waren onze bestuurders? Ons gesprek met de WCL-ambtenaar ging over bomen die moesten wijken en over een extraatje voor steenuilen dat nog steeds moet komen. Onze zienswijze (lijn ondergronds en gebundeld langs de Sloeweg) verdween in het niets. De slogan van het gemeentebestuur was: 'Borsele geeft energie'.

Op dit moment zijn het andere appeltjes. Het stopcontact Borssele wordt nu de meterkast Borssele genoemd. Het Rijk (Rob Jetten), het Zeeuws bestuur (Jo-Annes de Bat), het Borsels bestuur (Gerben Dijksterhuis) zijn het eens over twee nieuwe kerncentrales (8 maal de huidige in capaciteit) op voorkeurslocatie Borssele. De levensduur van de bestaande wordt opnieuw verlengd. Gelukkig ontstaat er in de lokale gemeenschap meer bewustwording over de werkelijke gevolgen ervan en er ontstaat zelfs verzet tegen. Zie www.borseletotdekern.nl en www.stroomnaardetekomst.nl (**Zeeuwse actieweek 11 tot 17 februari**)!

Met de voorgenomen en in uitvoering zijnde windparken op zee die aanlanden in Borssele, komt er al een enorme massa aan stroom, die zijn weg moet vinden. De verafschuwde nieuwe 380 kV hoogspanningsleiding zit dan al vol. TenneT wringt zich nu al in alle bochten om aan haar opdracht te voldoen om deze eerste benodigde infrastructuur rond te breien. Ze stuit op problemen, verzet en hoge kosten. Als de Borselse bestuurders de inwoners tevreden willen stellen, blijven al die benodigde voorzieningen ook binnen het haven- en industriegebied en komen er niet meer palen door het landschap. Dat zal niet zomaar lukken. Want hoe moet dan de stroom van de nieuwe kerncentrales (8 keer zoveel!) elders in het land komen? De BZZB volgt de procedures. Zij wenst in haar zienswijze dat het 380 kV hoogspanningsstation omgeving Sloegebied voor aansluiting van Net op Zee Nederwiek 1 op het landelijk hoogspanningsnet wordt gevonden binnen het haven- en industriegebied. Een van de vier mogelijke plekken is erbuiten. Er ontstaat nu ineens een bedenkelijk gevecht om ruimte (lees ook: geld) binnen het havengebied. Er dreigt zelfs een patstelling tussen wind en kernenergie! Ze vechten om een goede plek en toegang tot het hoogspanningsnet.

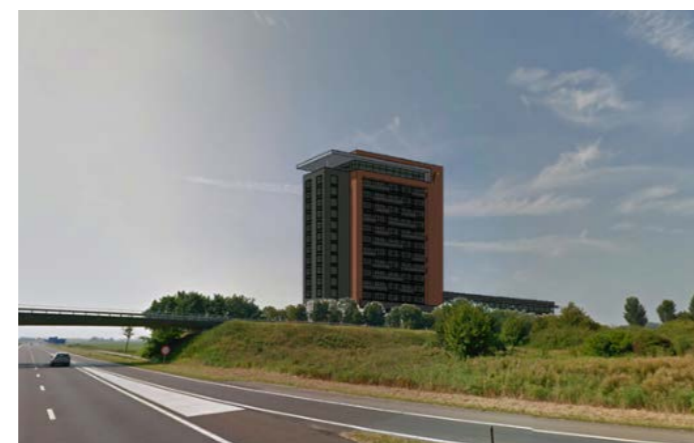

Hoteltoren Goes

Goes maakt reclame voor haar prachtig bedrijventerrein Deltapark met schitterende zichtlocaties. Daar moeten we straks van meegenieten in de Zak. Ook de Van der Valk-hoteltoren in Goes staat nog in de plansteigers. Ondanks verschillende bezwaren, ook van de BZZB, op het voorontwerp bestemmingsplan zijn er nog geen verdiepingen geschrappt. De gemeente gaat beter uitleggen dat het best passend en mooi kan worden. Dat beeld wordt waarschijnlijk eind januari duidelijk. De stikstofberekening moet geüpdatet en dan kan het plan ter inzage gelegd. Als gerucht vernamen we trouwens dat de bestemming van het huidige hotel dan casino kan worden. Nou daar zitten we toch ook niet op te wachten? Er wordt al genoeg natuur en landschap vergokt!

Nu...

Straks?

Westerschelde

En dan is er nog de Westerschelde. De PFAS-problematiek blijft voorlopig onopgelost, al lijkt er voor de toekomst een verbod te komen. Dat gaat natuurlijk nog heel lang duren. Europese wetgeving is voor 2025 voorzien. De Westerschelde blijft voorlopig het afvoerputje voor veel fabrieken buiten én binnen Zeeland. Zelfs de zee geeft de PFAS in zeeschuim terug op de kust! Vernietiging van PFAS is moeilijk, zoals al te lezen viel in [eerdere edities van onze nieuwsbrief](#) (bijvoorbeeld 'Te groot om te zien', nieuwsbrief juli 2022). Vervuiling blijft sowieso een probleem in onze moderne samenleving; je doet er vaak ongemerkt aan mee.

380 kV naar Terneuzen

Wat niet ongemerkt voorbij zal gaan is een nieuwe hoogspanningsleiding van Borssele naar Terneuzen. TenneT heeft de opdracht om onderzoek te doen. Hoe moet deze leiding de Westerschelde oversteken? De BZZB is gevraagd mee te denken. Onze eerste reactie is: dat hoeft niet en dat moet anders. Wij hebben bepleit om eens anders te denken, toekomstgericht. Breng energie direct vanaf een windpark op zee naar Zeeuws-Vlaanderen of haal het uit België –we zijn toch één Europese markt? - of produceer elektriciteit kleinschalig op het terrein van de bedrijven waar het nodig is.

Rare plannen

Helaas beperken de bedreigingen zich niet tot de buitengrenzen van de Zak van Zuid-Beveland; ook aan de binnenkant rommelt het volop. We sommen een paar 'actuele' zaken op...

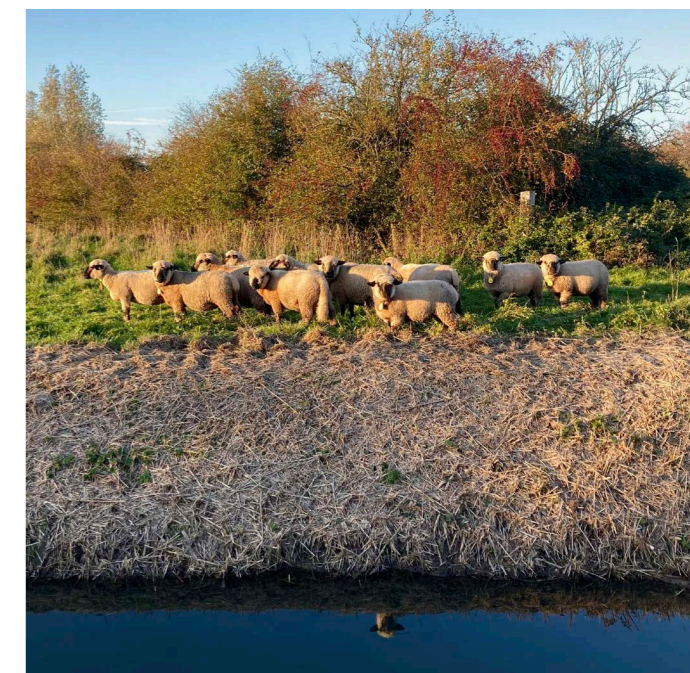
Bedrijventerrein Nisse van 4 naar 6 hectare

Transportbedrijf Bosman aan de Drieweg in Nisse is zonder vergunning iets te voortvarend begonnen aan een grote uitbreiding. Dit verhaal speelt allang. Dorpsraad en omwonenden hebben zich erover uitgelaten. Ook de BZZB diende zienswijzen in. De provincie stuurde een formele reactie in, die inhoudelijk geheel met onze bezwaren overeenkwam. Maar ondertussen is na overleg met de gemeente het voorgeschreven vergunningstraject rond. In de werkelijkheid is de aanleg van het uitgebreide bedrijfsterrein al zo'n 4 jaar terug gerealiseerd. De gemeenteraad besloot op 12 januari positief over het papier van het ontwerp bestemmingsplan bedrijfsterrein bij Nisse. Het bestemmingsplan zal van 4 naar 6 ha groeien. De gemeenteraadsleden kletsten nog wat over de landschappelijke inpassing, waar hoop en respijt van twee jaar volgens de wethouder verbetering zullen brengen. De VVD deed wegens belangenverstrengeling niet mee. D66 stemde tegen! De BZZB heeft zich voordien in een hoorzitting met gemeenteraadsleden uitgesproken over de vreemde en ongewenste gang van zaken in Nisse: een ondernemer die gewoon zijn gang gaat. Over het gevaar van opnieuw 'vrij baan geven' aan bedrijven, op plekken die om goede ruimtelijke ordening smeken. Over het tijdig en daadwerkelijk realiseren van een goede landschappelijke inpassing zoals in

de vergunning vereist, met daarbij vanzelfsprekend het beperken van licht, geluid en andere overlast in een scherpe vergunningverlening. Dit alles in het kader van een gezonde leefomgeving van een klein dorpje, ooit met titel 'parel in de Zak'. Ondertussen is het industrieterrein van één bedrijf groter dan het cultuurhistorische beschermde dorpsgezicht. Economisch gewin moet ook in moeilijke tijden niet de grootste drijfveer zijn. Hier onder lijdt de kostbare natuur en het landschap. Onze zienswijze vindt u op www.bzzb.nl.

Meer varkens in Baarland

Op onze [website](#) leest u ook onze verontwaardiging en zienswijze op vergunningverlening voor meer varkens in Baarland. Eveneens een actie van de gemeente op een reeds bestaande niet vergunde situatie van het grote varkensbedrijf Devinka bv met een tjokvolle dependance met varkens in de Zak op nog geen 200 meter van Natura 2000-gebied

de Westerschelde. Overnames, gegoochel met fok- en vleesvarkens, rekenwerk over normen en rendementen zorgen volgens de gemeente (RUD) dat dit allemaal past en vergund moet worden. Vanzelfsprekend gaat het bedrijf tot het gaatje. In een periode waarin de problematiek van te veel dieren duidelijk is, vindt de BZZB het de vraag of je dit niet anders kan en moet oplossen. Bovendien was de omgeving totaal niet op de hoogte van de verandering. Een slecht voorbeeld voor omgevingswetdoelen als participatie en zorg voor de gezonde leefomgeving. De BZZB kreeg veel bijval. De RUD kan niet aangeven wanneer onze zienswijze beantwoord wordt. Met anderen kijken we na dit antwoord verder, want het gaat hier nog om een ontwerp omgevingsvergunning.

Toerisme

Gaan de mini-campings zich uitbreiden nu de provincie meer plaatsen (van 25 naar 35) toestaat? Wij hopen dat kleinschaligheid en groene campings troef blijven. Voor zover die er zijn. Een Noord-Bevelandse boer waarschuwde onlangs voor het upgraden van campings: 'Een gewone kampeerplek is bij ons nergens meer te vinden, allemaal chalets, caravan- en camperplaatsen.' Misschien kan Landschapspark Borsele zich sterk maken voor het echte ouderwetse kamperen in een fijn klein tentje, daar kan geen camper of zogenoemde BOB (bijzondere overnachtingsplaats) tegenop. Ons

landschap biedt dit alternatief. Bijvoorbeeld een fiets- en wandelaanbod met eenvoudige voorzieningen langs werk- en leerplekken zoals boerderijen, natuurtuinen, de schaapskooi en levende musea. Is steun met een bescheiden Leader-subsidie mogelijk? Dit is het plattelandsfonds waaruit Landschapspark Borsele voortkwam! Doe je best, gemeente, provincie en Landschapspark! Onze camping aan zee is al prijswinnend!

Zwaaien naar burgemeester

Ook fan van de LIDL, Stenevate of Platepolder? Dat de burgemeester fan van de Lidl is kunnen we wel begrijpen nu de supermarkt voortaan zijn uitzicht vormt. In zijn column in de Bevelandse Bode vroeg hij of het winkelend publiek naar hem gaat zwaaien. Een populair gebaar. Hoe lang blijft onze burgervader terugzwaaien? Of de Lidl de gewenste concurrent voor de Jumbo is, moeten we afwachten. De Lidl staat bekend als goedkope supermarkt, die op een eenvoudige manier omgaat met winkelinrichting en verpakkingen en die aardig wat biologische producten in het assortiment heeft. Dus hopen wij dat deze voorziening bijdraagt aan bewuster consumentengedrag. Misschien kan de burgemeester wat vergelijkend warenonderzoek doen. Want de Jumbo gaat vast in de slag. Zeker is dat de Stenevate weer meer verstaend is. Het ontwerp van het oude gemeentehuis had nog een verhaal. Symboliek waar de gemeente zo aan hecht met een scala aan logo's, vlaggen en wapens. De drie poten van het gebouw verwezen naar de aansluiting van de oude dijken, de heuvels herinnerden aan de vliedbergen en de vijver verwees naar de vele

welen en dijkdoorbraken. Dat is allemaal verdwenen en vergeten. De verstening heeft meedogenloos toegeslagen. Een mooi asfalt racecircuit is ontstaan. Het verkeer en de parkeergelegenheid is nog enger en het groen is afgenomen zonder compensatie. Het gemeentehuis lijkt nog meer op een badhuis op een verkeerde plek. Dit alles op een prachtige historische locatie, heel lang geleden 'het haventje van Eintjeszand'. Vooruitlopend op een herinrichting zijn er werkzaamheden voorzien om de verkeersveiligheid te waarborgen. Want vlakbij begint in de nu nog groene Platepolder de bouw van de nieuwe wijk, met een ontsluiting ook voor bouwverkeer via de Stenevate en het lieve Platewegje. Het stratenplan van de wijk is willekeurig getooid met vrouwennamen van wisselend pluimage; de stadse fratsen van een groeikern. Wat ons betreft is ook voor Heinkenszand de groene grens bereikt.

Groen dilemma: de Haagdijk

Het groen staat in de kijker. Bomen leveren een belangrijke bijdrage aan een gezond klimaat, afwisselend landschap en biodiversiteit. Ze hebben tijd nodig om groot te groeien, zodat hun bijdrage optimaal is. Omdat ze beeld- en sfeerbepalend zijn, vind je ze gelukkig overal. De BZZB wil gezonde bomen. Onderhoud speelt daarbij een rol, zo kunnen bomen een hoge leeftijd bereiken. Dat verschilt per soort en daar kun je bij aanplant rekening mee houden. Je ziet dat in de Zak, waar gemeente, waterschap maar ook Natuurmonumenten een taak heeft, de aanplant meer divers wordt. Toch verdwijnen bomen, terwijl ze eigenlijk in aantal moeten toenemen. Kap- en plantplannen keren jaarlijks terug. We vinden dat daarover openheid moet zijn. Dat de plannenmakers daar een taak in hebben, omdat de bomen nuttig en geliefd zijn. Er moet over gecommuniceerd,

omdat er vaak onthutst gereageerd wordt op het gebrul van de kettingzaag als men van niets weet. Bovendien zijn er ook nog mensen die bomen weg willen uit eigenbelang. Die willen een uitrit of geen afgewaide tak op het land. Die hebben last van schaduw of 'blaeren', terwijl beide super nuttig zijn voor de natuur. Dit soort argumenten moet worden besproken. Bomenkap moet niet verrassen. De BZZB heeft Natuurmonumenten, gemeente en dorpsraad 's-Gravenpolder gevraagd aan het dorp kenbaar te maken dat eind januari de Haagdijk tot einde bebouwde kom gekapt wordt. Daar was 5 jaar geleden een interessante discussie over. Kan of mag dit nu niet? We zijn benieuwd.

De 's-Gravenpolderse Haagdijk... nu nog met bomen.

Omgevingsvisie: eind in zicht?

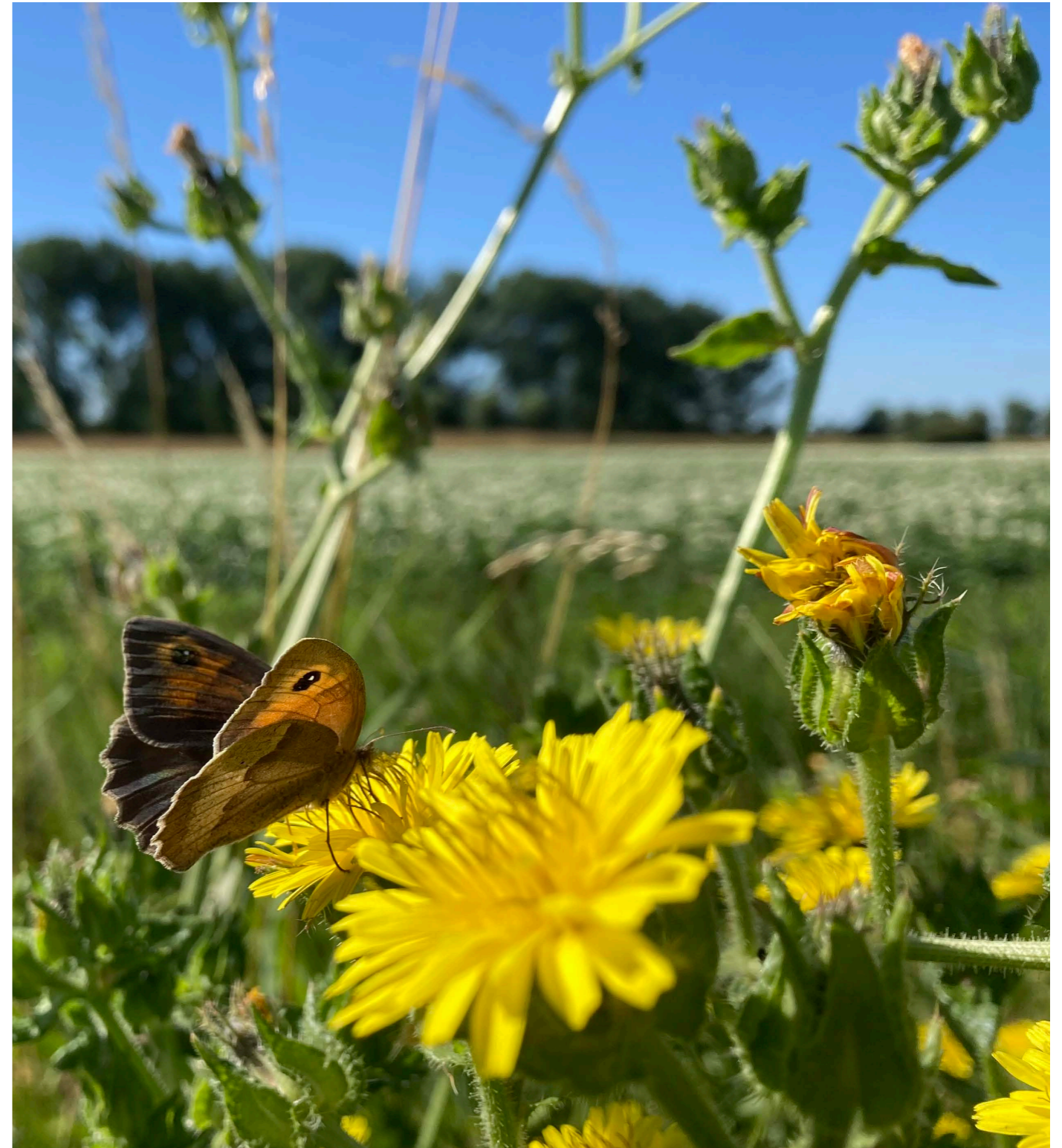
De gemeenteraad heeft zich vorig jaar nog een aantal malen beziggehouden met haar (ontwerp) Omgevingsvisie en het bureau Antea legt nu de laatste hand aan de eindversie. Daarna komt de visie ter inzage en kunt u lezen wat de gemeente met u en uw leefomgeving voor heeft. U kunt er dan ook op reageren. De gemeenteraad was zelf al heel tevreden met het behaalde resultaat. Zij prezen de wisselwerking en opzet. Toch vonden ze het ook wel welletjes want up-to-date suggesties van het actieve D66 raadslid waren niet meer welkom. De Omgevingsvisie is echter een document dat tussentijds bijgesteld kan worden; er komen dus nog kansen. De BZZB is benieuwd of op basis van inspraak nog wel wat kan aangepast of toegevoegd.

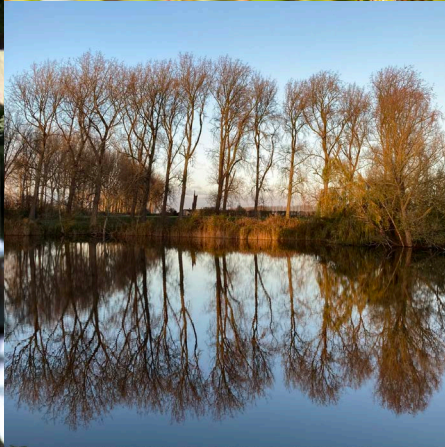
In de raad van 8 december 2022 bogen de raadsleden zich nog eens over een paar laatste heikele kwesties. Te weten: bedrijvigheid, woningbouw en energietransitie. Aanvullend nog wat tekst over klimaatadaptatie: hoogteligging versus woningbouw. Bij de energietransitie komt beleid voor zonneparken en kleine windmolens, zoals beloofd en dat al enige tijd in de maak is. Op de [gemeentesite](#) is de oplegnota bij gemeenteraad na te lezen en de gesprekken terug te zien. De uiteindelijke verwoording vindt u dus straks in de ontwerp Omgevingsvisie van Borsele.

Groenstructuurplannen

De BZZB is zeker niet de bedenker van groenstructuurplannen. De gemeente kent ze al lang voor elk van haar 15 dorpen. In 2018 is een begin gemaakt met het vernieuwen van de inhoud, omdat de tijdsgeest daarom vroeg, maar ook gewoon omdat de geldigheidsduur was verstreken. Ideeën en wensen over openbaar groen, beleefbaarheid, biodiversiteit en klimaatadaptatie zijn in dorpsbijeenkomsten opgehaald en overzichtelijk en deskundig vertaald naar een plan vol eigentijdse mogelijkheden. Ze zijn vastgesteld voor 2018-2038 (zie www.borsele.nl/groenstructuurplannen) en er is een flink bedrag voor de komende vier jaar. De BZZB is enthousiast, omdat we ze waardevol vinden en opnieuw door de gemeente gevraagd zijn om mee te denken.

Zakplaatjes

